

Första Korintierbrevet Kapitel 2. Övers och komm: Bo Giertz

Första Korintierbrevet Kapitel 2 Hur Paulus predikade (1 Kor 2:1–5)

Översättning

Så var det också med mig, bröder, när jag kom till er. Jag kom inte med någon imponerande vältalighet eller lärdom, när jag förkunnande Guds vittnesbörd för er. Jag hade föresatt mig att hos er skulle jag inte veta av något annat än Jesus Kristus, — och honom som den korsfäste. Och det var i svaghet och med fruktan och stor ängslan jag trädde upp ibland er, och mitt sätt att tala och mitt budskap övertygade ingen genom visdomsord, utan bevisningen kom genom Ande och kraft, för att er tro inte skulle bli grundad på mänsklig visdom utan på Guds kraft.

Kommentar

Paulus påminner om hur han själv uppträdde, när han kom till Korint. Det är alltså fråga om en bild ur verkligheten, som vi måste försöka se framför oss i all dess realism. Han var svag och kraftlös, kanske sjuk, kanske överansträngd. Han var ju på en gång kroppslig arbetare och apostel. Han var rädd. Han kom ensam. Hans trogna medhjälpare var i Macedonien för att se till de nygrundade församlingarna. Han hade kommit till en storstad, känd för sin materialism och sin osedlighet. Judarna var mäktiga i Korint. På alla andra ställen hade de försökt att hindra honom, åter och åter hade han blivit misshandlad. Det var inte underligt att han var rädd — och han skäms inte för att erkänna det. Han vann nämligen inte människor för Kristus genom att imponera på dem, så som vi människor tycker om att imponera och att imponeras. Han använde inte den formella vältalighet som var högsta mode bland alla som ville anses bildade. Han använde inte filosofiska termer för att visa att han var beläst. Han hade föresatt sig att ha ett enda tema: Kristus, den korsfäste, alltså just det tema som var så anstötligt för judarna och så oförnuftigt för grekerna. Och då visade det sig, att denna ”Guds dårskap” verkligen var en Guds kraft. När Paulus säger, att hans predikan fick sin bekräftelse ”i Ande och kraft” så tänker han på mycket påtagliga saker, som korintierna kunde minnas: man bekände brott och skamligheter, man bröt med laster och onda vanor, man började ett nytt liv, fyllt av glädje, gemenskap och Andens gåvor, tungomålstal, profetia och kraftgärningar. För oss kan talet om tecken och under låta som en from legend, men i sina brev talar Paulus om det som en naturlig sak, väl känd för hans mycket initierade och ibland ganska kritiska medkristna (se t ex 2 Kor 12:12).

Guds visdom (1 Kor 2:6–16)

Översättning

Men det finns en visdom, som vi talar när vi är bland mognade kristna, en visdom som inte tillhör denna tidsålder, inte heller denna tidsålders mäktige, de som nu blir till intet. Utan det är Guds visdom vi talar, en hemlighet som han hållit dold och om vilken han före alla tidsåldrar hade bestämt, att den skulle ge oss del i hans härlighet. Den visdomen har ingen av denna tidsålders mäktige begripit sig på. Hade de gjort det, skulle de inte ha korsfäst härlighetens herre. Den visdomen lär oss — som Skriften säger —

vad intet öga sett och intet öra hört och vad intet människohjärta kunnat tänka, vad Gud berett åt dem som älskar honom

Allt det har ju Gud uppenbarat för oss genom Anden. Anden kan utgrunda allt, också djupen i Guds väsen. Vem vet, vad som finns i en människa utom den människans egen ande? Så vet heller ingen vad som finns i Gud utom Guds Ande. Men vi har inte fått världens ande, utan den Ande som är av Gud, för att vi skall fatta vad det är som Gud har skänkt oss. Och det är detta vi talar om, icke med sådana ord som mänsklig visdom lär oss, utan med ord som vi lär av Anden, så att vi tyder andliga ting med Andens egna ord.

Människan, sådan hon är av naturen, tar inte emot det som har att göra med Guds Ande. Det är dårskap för henne, och hon förstår det inte, eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt. Men den som har Anden, han kan bedöma allt, men själv kan han inte bedömas av någon. Ty ”vem har lärt känna Herrens tankar, så att han kan ge honom råd?” Men vi har fått del i Kristi tankar.

Kommentar

Paulus har redan sagt att det finns en Guds visdom, en kunskap om livet, om världsalltets och historiens mening, om Gud själv, som övergår allt vad världen vet eller förmår att fatta. Den är en del av det kristna budskapet. Men inte heller för en kristen den omedelbart tillgänglig utan upplåter sig endast steg för steg, i samband med att tron och kunskapen mognar. För denna tidsålder och dess mäktige är den helt fördold. Dessa ”mäktige” kan betyda de politiska makthavarna eller de andliga ledarna. Det kan också syfta på de andemakter, som kämpar mot Gud. Kanske har Paulus här bådadera i tankarna. Det var de som tillsammans fick Jesus korsfäst.

Denna Guds ”visdom” är hans plan med världen, den som Paulus talar så mycket om i Efesier- och Kolosserbrevet. Den planen fanns färdig före världens begynnelse. Den har hållits dold genom tiderna. Men nu, i Paulus' livstid, har den avslöjats och satts i verket genom Kristus. Världens mäktige begrep ingenting av det som skedde, varken styresmännen i Judeen eller de onda andemakterna. Hade de förstätt Guds planer, skulle de ha aktat sig för att korsfäste Kristus, inte av kärlek till Gud utan av omtanke om sin egen makt. Kristi död betyder ju, att de nu ”blir till intet”. Deras triumf på Golgata betyder ett avgörande nederlag för dem. Här segrade Guds vishet, Guds frälsningsplan, över dem och alla deras planer.

Hur kan vi nu veta detta? Paulus svarar: Gud har uppenbarat det för oss genom sin Ande. Detta handlar om något som ingen människa har kunnat tänka ut och som inte kan konstateras med vanliga metoder. De kända orden ”Vad intet öga sett…” används ofta om det som väntar oss i evigheten. Men här gäller de något närvarande som vi faktiskt har fått höra och som vi redan nu kan veta, därför att Gud har uppenbarat det. Denna kunskap har vi fått genom den Helige Ande.

Han som är Gud och har all Guds kunskap, har blivit sänd av Kristus till oss ”för, att vi skall fatta vad det är som Gud har skänkt oss” och veta vad som var Guds mening, både när han skapade världen och när han frälste den genom att offra sin Son.

Paulus är väl medveten om hur fantastiskt detta är. När han här säger ”vi” så menar han först och främst sig själv de andra apostlarna, i andra hand alla ”profeter” och andra ”charismatiker” i kyrkan, genom vilka Anden talade. När Paulus skriver detta, står han mitt uppe i den process genom vilken Kristus uppfyllde sitt löfte att låta Anden leda apostlarna och kyrkan fram till hela sanningen.

Vi hörde nyss, att Paulus började sin missionspredikan med att tala om Kristus som den korsfäste. Det var den grundläggande och elementära undervisningen. Men också den djupaste och högsta visdomen kretsar kring korset och dess betydelse. Det är detta – just det viktigaste av allt – som världen icke kan förstå. ”Människan sådan hon är av naturen”, alltså den fallna, oförlösta människan, har inte Anden. Därför använder Paulus ett ord som egentligen betyder en ”själisk” människa, en ”psykisk” människa. Han menar en människa som har kropp och själ, alltså normala psykiska funktioner, tankeförmåga m m, men inte det liv, som bara Anden kan skapa, det liv som visar sig bli i barnslig kärlek till Gud och tro på Kristus. För den som har Anden öppnar sig helt nya möjligheter att förstå tillvaron. Han kan ”bedöma allt” i betydelsen: fatta meningen, se de rätta proportionerna, sätta in dem i rätt sammanhang. För en charismatiker kunde det ibland betyda förmågan att se in i andra människor eller in i framtiden. Men själv kan den människan inte ”utgrundas”. Det är och förblir en gåta för världen, vad hon egentligen ser i allt detta och varför det kan vara av sådan betydelse för henne. Paulus summerar upp det hela i ett påstående, som måste ha varit en anstöt och en dårskap för samtiden – liksom för många i dag. Han citerar ett välkänt ord från Jesaja, som talar om Herrens suveräna upphöjdhed över allt mänskligt och vår oförmåga att fatta hans tankar, och så säger han: I de tankarna har vi fått del, vi som har Kristus till vår Herre. Vi vet faktiskt något, som ingen före oss har kunnat veta.

Copyrightregler:

Bo Giertz är upphovsman till såväl översättning som kommentar,
Nedladdning och utskrift av såväl översättning som kommentar får endast ske för personligt bruk,
All övrig användning av såväl översättning som kommentar måste godkännas av rättsinnehavarna samt
Stiftelsen bibelskolan.com åtar sig att förmedla eventuella förfrågningar om vidare användning av översättning och/eller kommentar till rättsinnehavarna.

REGISTER:Nya Testamentet Första Korintierbrevet